

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна польська мова. Словотвір

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма Польська мова і література

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.033. Слов'янські мови і літератури
(переклад включно), перша - польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від "12" вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасна польська мова. Словотвір
Викладач (-і)	Кандидат філол.наук, доцент Пелехата Олена Миколаївна
Контактний телефон викладача	59-60-63
E-mail викладача	olena.pelekhata @pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться за графіком кафедри слов'янських мов
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Сучасна польська мова. Словотвір» покликаний висвітлити актуальний стан дослідження польського словотвору, історію виникнення, розвитку та становлення інтересу до вивчення моделей словотворення, словотвірних категорій, також включаючи найновіші дослідження в перспективі когнітивного підходу, який є характерним методом аналізу в ХХІ ст. у гуманітарній галузі.</p> <p>Докладно охарактеризовано проблеми інтердисциплінарності, що передбачають зосередження уваги здобувачів вищої освіти на ролі у їх професійному житті фонових знань з соціології, психології, філософії для розуміння семантичної деривації лексичної одиниці.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>«Сучасна польська мова. Словотвір» є однією з комплексу нормативних дисциплін, яка відіграє важливу роль у формуванні висококваліфікованого філолога, перекладача, викладача польської мови та літератури.</p> <p>Метою дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти із моделями творення слів, словотвірними категоріями, типами словотвірних значень, найновішими досягненнями у сфері сучасного польського словотвору, а також видатними польськими дериватологами.</p> <p>Завданням даної дисципліни є підготовка висококваліфікованого філолога, перекладача, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі польського словотвору (а саме – проблеми семантичного словотворення та словотвірних категорій у перспективі когнітивістики), пов'язані з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів та організацією успішної польсько-української і українсько-польської комунікації.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК 4. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><i>Фахові компетентності</i></p> <p>ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК 3</p>	

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

ФК 10 . Здатність здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів

Результати навчання:

Результати навчання:

ПРН 7. Розуміти й інтерпретувати навчальний матеріал зі словотвору польської мови за допомогою вербальних і невербальних форм роботи.

ПРН 11. Використовувати основні поняття лінгвістики у системно-структурних зв'язках з предметами філологічної її галузі.

ПРН 14. Знати структурні одиниці словотвору сучасної польської мови, характеризувати мовні явища. Здатність використовувати в професійній діяльності при перекладі системні знання про найновіші дослідження у сфері словотвору сучасної польської мови. Вільно використовувати моделі словотворення сучасної польської мови польської мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному),

ПРН 16. Удосконалювати та розширювати здобуті знання зі словотвору польської мови, підвищувати професійну кваліфікацію через навчання протягом життя.

ПРН 17. Дотримуватися правил академічної доброчесності в процесі навчання.

5. Організація навчання курсу			
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	<i>035 Філологія 035.033 Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша - польська</i>	3 курс, 2023-2024 рр.	Нормативний
Тематика курсу			

Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		16 годин		
практичні		36 годин		
самостійна робота		38 годин		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
6	Філологія	III	<i>нормативний</i>	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість годин		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Plan.1. Słowotwórstwo synchroniczne a diachroniczne. 2.Słowotwórstwo a fleksja. 3. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. 4. Temat słowotwórczy a formant słowotwórczy. 5. Parafraza słowotwórcza. 6. Peryfraza słowotwórcza		2	4	4
Тема 2. Typy tematów i formantów słowotwórczych. Plan. 1. Typy tematów słowotwórczych. 2. Funkcje formantów: strukturalna, semantyczna, syntaktyczna. 3. Kategoria słowotwórcza. 4. Typ słowotwórczy. 5. Pojęcie wartości kategoryjalnej.		2	4	4
Тема 3. Podstawowe teorie słowotwórcze. Plan. 1. Teoria dwuczłonowości wyrazów Jana Rozwadowskiego. 2. Teoria logiczno-syntaktyczna Witolda Doroszewskiego. 3. Teoria onomazjologiczna Miłosza Dokuliła. 4. Ogólna klasyfikacja derywatów		2	4	2
Контрольна робота 1.			2	
Тема 4 Słowotwórstwo rzeczowników. Plan. 1. Kategorie słowotwórcze rzeczownika. 2. Derywaty modyfikacyjne. 3. Derywaty mutacyjne. 4. Derywaty transpozycyjne. 5. Analiza słowotwórcza		2	4	2
Тема 5. Słowotwórstwo rzeczowników. Plan. 1. Produktywny typ słowotwórczy. 2. Tendencje rozwojowe w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny		2	4	4
Тема 6 Słowotwórstwo przymiotników. Plan. 1. Przymiotniki odczasownikowe. 2. Przymiotniki odrzeczownikowe. 3.		2	4	4

Przymiotniki odprzymiotnikowe. 4. Przymiotniki od wyrażen syntaktycznych i złożone 5. Analiza słotwórcza			
Контрольна робота 2.		2	6
Тема 7. Słotwórstwo czasowników. Plan. 1. Charakterystyka ogólna. 2. Podział derywatów czasownikowych. 3. Analiza słotwórcza	2	4	4
Тема 8. Charakterystyka słotwórcza przysłówków. Plan. 1. Typy słotwórcze przysłówków. 2. Analiza słotwórcza	2	4	4
Разом годин за семестр	16	36	38
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 9.3. "Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 7) (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) . Загальні 100 балів включають: 20 балів – поточний контроль (практичні заняття та підсумкові тестування), 20 балів – 2 письмові контрольні роботи, 10 балів – самостійна робота, 50 балів екзамен		
Вимоги до письмової роботи	Конкретне виконання завдання, осмислене пояснення, розуміння та вміння правильно вживати відповідні граматичні форми		
Практичні заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового контролю – 25 балів.		
7. Політика курсу			
<p>1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <i>Академічна доброчесність.</i> Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. <i>Відвідування занять.</i> Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до "Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника" (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>4. <i>Неформальна освіта.</i> Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>			
8. Рекомендована література			
<i>Основна:</i>			

1. Anna Seretny, Ewa Lipińska. ABC metodyki nauczania języka polskiego. Kraków: Universitas, 2017
2. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, cz. I, pod red. R. Grzegorzycowej, Renata. Laskowskiego, H. Wróbla, Warszawa, PWN, 1998.
3. Grzegorzycowa Renata. Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa, PWN, 1972 i następ.
4. Grzegorzycowa Renata. Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Warszawa, PWN, 2010
5. Grzegorzycowa Renata, Puzynina Jadwiga. Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki sufiksalne rodzime. Warszawa, PWN, 1979. 324 s.
6. Jadacka Hanna. System słowotwórczy polszczyzny:1945-2000. Wawrszawa, WNP, 2001. 201 s.
7. Kita Małgorzata, *Wybieram gramatykę*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, t.1-2, Katowice 1998
8. Nagórko Alicja. Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem), wyd. 3, Warszawa, PWN, 1998, 317 s.
9. Nauka o języku dla polonistów. Pod red..Dubisza Stanisława. Warszawa: Książka i Wiedza, 2002. 623 s.
10. Urban M., O podzielności na temat słowotwórczy i formant w związku z wielomotywacyjnością przymiotników, „Poradnik Językowy” 1998, nr 4-5, s. 23-32.
11. Wróbel H. Gramatyka języka polskiego. Kraków, „Od Nowa”, 2001. 335 s.
12. Teresa Vogelgesang, Jadacka Hanna, Magdalena Bondkowska, Iwona Buracka, Elzbieta Grabska-Moyle, Tomasz Karpowicz. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 1-2 (gniazda odprzymiotnikowe i odrzeczownikowe). Kraków : Universitas, 2001
13. Mirosław Skarżyński ... [et al.]. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 3 (gniazda odczasownikowe). Kraków Towarzystwo Wydawnicze "Historia Iagellonica", 2004
14. Mirosław Skarżyński ... [et al.]. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 4. (Gniazda motywowane przez liczebniki, przysłówki, zaimki, przyimki, modulanty, onomatopeje, wykrzykniki). Kraków Towarzystwo Wydawnicze "Historia Iagellonica", 2004
15. Kognitywno-komunikacyjne aspekty słowotwórstwa. *Wybrane zagadnienia opisu derywacji w języku polskim*. Wydano nakładem Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2017 s. 230. <http://www.bijp.uw.edu.pl/files/Waszakowa%202017.pdf>
16. <https://sjp.pwn.pl/sjp/>

